

TERTIALRAPPORT NR 2 – 2022

Innhold

Kommunedirektørens oppsummering.....	2
Overordnede mål og utvikling.....	4
Overordnede mål	4
Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning.....	5
Lønns- og pensjonsreserven	7
Korona 2022 (Covid-19)	7
Bosetting av flyktninger	7
Strøm.....	8
Tjenesteområder under tilsyn.....	9
Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025	11
Oppfølging av politiske vedtak per 2. tertial 2022.....	13
Bemanningsoversikt	16
Sykefravær.....	17
Finansforvaltning	18
Nøkkeltall	18
Lån til finansiering av kommunale investeringer	18
Formidlingslån/Startlån	18
Plasseringer av kortsiktig likviditet	18
Budsjetterte renteinntekter og -utgifter.....	19
Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avvikspregner ordinær drift.....	20
Innledning	20
Politisk styring.....	21
Administrasjon	21
Barnehage	21
Skole.....	21
Barnevern	22
Helse - forebygging og behandling	22
Pleie og omsorg	23
Sosial tjenestebistand	23
Sosial – økonomisk bistand	24
Kultur og religiøse formål.....	25
Teknisk forvaltning	25
Teknisk drift.....	25
Næringsutvikling	26
Fellesfunksjoner	26
Oppsummert prognose for 2022	27
Investeringsprosjekter - status.....	29

Kommunedirektørens oppsummering

Tertialrapport 2/2022 viser kommunens økonomiske situasjon pr 31.08.2022. Det gjøres også en kort redegjørelse fra de forskjellige tjenesteområdene i kommunen med hensyn til måloppnåelse i tjenesteproduksjonen og status i pågående utviklingsarbeid. Videre redegjøres det for status på planlagte investeringsprosjekter, bemanningsoversikt, sykefravær, oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan, oppfølging av politiske vedtak gjennom driftsåret og status på tjenesteområder under tilsyn.

Tertialrapporteringen gjøres blant annet for å ha kontroll på den økonomiske utviklingen, og sjekke at budsjettforutsetningene for inneværende år stemmer. Årets budsjett vil også danne grunnlag for neste års budsjett. Det å foreta en kontroll av årets budsjett mot drift er derfor en forutsetning for å ha realistiske rammer som grunnlag for neste års budsjettering.

I revidert nasjonalbudsjett som ble lagt fram i mai ble forventningene til kommunenes lønns- og prisvekst(deflatoren) endret fra 2,5 prosent til 3,7 prosent. Elverum kommune fikk med bakgrunn i revidert nasjonalbudsjett en økning i de frie inntektene på 37,7 millioner kroner. Skatteinngangen, med inntektsutjevning, ligger pr august 4,2 millioner over budsjett. Prognosen på hva skatteinngangen vil bli ved årets slutt er usikker.

Årets lønnsoppgjør vil bli anslagsvis bli +/- 3 millioner kroner høyere enn det som avsatt i budsjett.

Det ble signalisert i 1 tertialrapport at Elverum kommune ville ha høye merkostnader til håndtere koronasituasjonen i 2022. Regnskap 2.tertial viser at Elverum kommune har brukt 37,3 millioner kroner, i tillegg er det en del tapte inntekter som følge av pandemien første tertial.

Signalene fra sentrale myndigheter er fortsatt uklare på hva kommunene vil få kompensert av merutgifter til korona inneværende år. Sett i lys av de store beløpene dette handler om er det svært lite tilfredsstillende. Signalene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i vår var at Regjeringen skulle ta beslutning om og hvordan de vil kompensere årets merutgifter til høsten, men det vi vet nå er at det ikke vil skje noe før i desember.

Det har ellers i vært en formidabel prisstigning på strøm. Prognosen ut året viser at Elverum kommune må påregne +/- 55 millioner kroner i strømutfgifter i år, noe som er ca 36 millioner mer enn det som var avsatt i opprinnelig budsjett.

De fleste andre innsatsfaktorer, utover lønn og strøm, i vår tjenesteproduksjon har også blitt dyrere.

Rentesituasjonen har forverret seg gjennom 2022. Budsjett 2022 har tatt høyde for de signalene som innebar renteøkning høsten 2021. Elverum kommune vil i 2022 få en økt rentekostnad som samlet sett utgjør ca 2,9 millioner kroner.

Elverum kommune har pr 2.tertial bosatt 107 flyktninger. Opprinnelig var det planlagt å bosette 18 flyktninger. Økning skyldes krigen i Ukraina. Det har vært en enorm «stå på» vilje i kommunens sektorer for å ivareta flyktningen på best mulig måte.

Når vi ekskluderer koronautgifter, økte strømutfgifter og utgifter til flyktninger er det forventet at sektorene har et forventet merforbruk på ca 10 millioner kroner. Der avviket i hovedsak skyldes økt aktivitet i barnevernet, fastlegesituasjonen, mindre inntekter i kultur sektor og noe innen sektor teknikk og miljø der hovedposten er økte kostnader til alarmsentral brann Innlandet. Dette er økte utgifter man normalt hadde klart å håndtere ved bruk av netto driftsresultat og andre økte inntekter.

I 2. tertial ble også kommunebarometeret 2022 kunngjort. Alle kommuner i Norge blir vurdert og rangert etter vurdering av 151 nøkkeltall. Elverum kommune er i barometeret rangert som nr. 68. I 2016 var kommunen rangert som nr. 249 og vi har etter det gradvis fått bedre rangering. I 2020 og 2021 var

kommunens rangering henholdsvis nr 61. og nr. 81. Dette viser at organisasjonen leverer og har bra tjenester til innbyggerne i kommunen. Grunnskolen i Elverum er rangert som den 12 beste i landet, noe vi er veldig stolte av. Stor takk til skoleledere, lærere, elever og foreldre for dette resultatet.

Grunnskolepoengene er jevnt høye. I skoleåret 20/21 var de 44,6 der landsgjennomsnittet var 43,3 og skoleåret 21/22 var de 43,7 og landsgjennomsnittet var 43,4.

Tertialrapporten legger opp til at avvik på ordinær drift blir saldert med bruk av netto driftsresultat. Når det gjelder koronautgifter og økte strømutgifter vil jeg tilrå at kommunen avventer på statlige styringssignaler.

Elverum kommune, 7.10.2022.

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Overordnede mål og utvikling

Overordnede mål

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan med visjonen: «Elverum har hjerterom». Et vesentlig langsiktig mål i kommuneplanen er at «Elverum skal være et godt og sunt sted å leve, med aktive, glade og friske innbyggere». Kommunens planverk består i tillegg av i størrelsesorden 20 strategiske planer fordelt på 6 samfunnsområder forankret i kommuneplanen – jfr. kommunens planstrategi. Disse planene har mål og strategier som i sin tur er grunnlag for de konkrete målene (med indikatorer) i Handlings- og økonomiplanen 2022-25 med virksomhetsplan og årsbudsjett for året 2022. Kommunen har noen overordnede mål som gjelder hele organisasjonen på dimensjonene: Samfunn; Økonomi; Organisasjon; Tjenestekvalitet.

Disse overordnede målene (indikatorer for hele organisasjonen) vises i tabellen under. Det er i tillegg mål for tjenesteproduksjonen innenfor hvert tjenesteområde med tilhørende tjenester (virksomhetsplanen) – se omtale i kapitlet «Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprgnose ordinær drift».

For fullstendighetens skyld er det i tabellen under også medtatt indikatorer som måles og kun kan rapporteres i årsmelding, da dette er indikatorer som følges opp og inngår som en del av det som defineres som overordnede mål på en av de nevnte dimensjoner. Dette gjelder f.eks. de indikatorene som måles på medarbeidertilfredshet (10-faktor).

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	2. tertial 2022
Samfunnsdimensjonen					
Innbyggertall ved årsslutt	21 191	21 254	21 292	21 435	21 482*
Reduksjon i energiforbruket i kommunale bygg i % i forhold til referanseåret 2009 – 2010, korrigert for utetemperatur, areal og brukstid	-18 %	-21 %	-23%	-21 %	Årsrapp.
Økonomidimensjonen					
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter (målet er 2,0 %).	-0.31 %	0,55 %	0,74 %	3,11 %	Årsrapp.
Udisponerte disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	0,78 %	0,98 %	1,44 %	3,33%	Årsrapp.
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	123 %	125 %	123 %	111 %	Årsrapp.
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF	3,0 %	3,5 %	12.8 %	34,7 %	Årsrapp.
Organisasjonsdimensjonen					
Sykefraværspersent (antall arbeidsdager med sykefravær i forhold til antall tilgjengelige arbeidsdager – i %)	8%	7,2 %	9,1%	9,9%	10,2%**
Medarbeidertilfredshet – 10 faktor (basert på svar fra medarbeidere der den enkelte svarer på en skala fra 1–5 (1=svært uenig og 5=svært enig). Tallene viser det samlede gjennomsnitt for kommunens medarbeidere.					
1: Indre motivasjon – oppleves oppgavene som en drivkraft og som spennende og stimulerende.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	Måles høst 2022
2: Mestringsstro – tiltro til egen kompetanse og mulighet til å mestre utfordringer.	4,4	Ikke målt	4,4	Måles ikke	Måles høst 2022
3: Autonomi – opplevelse av å ha mulighet til å jobbe selvstendig.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	Måles høst 2022
4: Bruk av kompetanse – brukt egen jobbrelevant kompetanse på en god måte.	4,3	Ikke målt	4,3	Måles ikke	Måles høst 2022
5: Mestringsorientert ledelse – ledelse som vektlegger at den enkelte medarbeider skal få utvikle seg best mulig i forhold til egne forutsetninger.	4,1	Ikke målt	4,0	Måles ikke	Måles høst 2022
6: Rolleklarhet – forventningene til jobben som skal utføres er tydelig definert og kommunisert.	4,4	Ikke målt	4,4	Måles ikke	Måles høst 2022
7: Relevant kompetanseutvikling – best mulig rustet til å utføre sine oppgaver med høy kvalitet.	3,8	Ikke målt	3,6	Måles ikke	Måles høst 2022
8: Flexibilitetsvilje – fleksibel på jobb og tilpasse sin måte å jobbe på til nye behov og krav.	4,5	Ikke målt	4,5	Måles ikke	Måles høst 2022
9: Mestringsklima – motiveres av å lære, utvikle seg og gjøre hverandre gode.	4,2	Ikke målt	4,1	Måles ikke	Måles høst 2022

Dimensjoner med indikatorer	Resultat 2018	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	2. tertial 2022
10: Prososial motivasjon – nyttig og verdifullt for andre.	4,7	Ikke målt	4,7	Måles ikke	Måles høst 2022
Tjenestekvalitetsdimensjonen					
Tjenestene skal være innenfor lov og forskrift – jfr. Kontroll v/tilsyn fra Statsforvalteren.	Ja	Nei	Ja	Ja	Ja

Tabell: Mål og resultater for Elverum kommunes virksomhet målt på sentrale indikatorer innenfor 4 dimensjoner – samfunn, økonomi, organisasjon og tjenestekvalitet. Resultatutvikling i 2022 per 2. tertial blir kun rapportert på de indikatorene som har registrerte resultater i samme periode. Se pålegg som følge av de ulike tilsyn senere i rapporten. * = offisielle innbyggertall kunngjøres kun ved utgangen av hvert kvartal, innbyggertallet her er ved utgangen av 2.kvartal 2022. **= sykefraværstallet gjelder per 2. kvartal – se redegjørelse i eget kapittel i rapporten.

Frie inntekter – skatt og inntekstutjevning

Frie inntekter i form av rammetilskudd og skatt utgjør ca 2/3-del av kommunens samlede inntekter. Skatt og inntekstutjevning utgjør ca 60 % av kommunens frie inntekter. Avvik i skatteinntekter kan gi store utslag i kommunens driftsøkonomi og netto driftsresultat.

Lokal skatteinntang må sees sammen med inntekstutjevningen i rammetilskuddet. Avvik i forhold til landsgjennomsnittet korrigeres ved at det foretas en utjevning mellom alle kommuner. Elverum kommune ligger under landsgjennomsnittet når det gjelder skatteinntekter, og hver måned får kommunen inntekstutjevning i tillegg til skatteinntang. Samlet skatte og inntekstutjevning vil være cirka 94 % av landsgjennomsnittet. Det betyr at skatteinntangen på landbasis har størst betydning for kommunens samlede inntekter i form av skatt og inntekstutjevning. Det å periodisere årets skatteinntekter kan ikke gjøres med bakgrunn i foregående års regnskap. I tallene nedenfor er periodisert budsjett basert på regnskapstall for årene 2017-2019. Årsaken til dette er endrede terminforfall og aktivitet som følge av korona.

Skatteinntang i forhold til periodisert budsjett (akkumulerte tall)				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	80 131	80 255	-124	-0,2 %
Februar	82 755	82 901	-146	-0,2 %
Mars	182 880	188 854	-5 974	-3,2 %
April	188 893	192 790	-3 897	-2,0 %
Mai	300 321	308 214	-7 893	-2,6 %
Juni	310 650	310 656	-6	0,0 %
Juli	380 731	385 930	-5 199	-1,3 %
August	392 745	393 431	-686	-0,2 %

Ved utgangen av 2. tertial er akkumulert skatteinntang 0,7 millioner kroner under periodisert budsjett. På landsbasis har skatteinntangen vært høyere enn det som revidert nasjonalbudsjett har lagt opp til.

Dette gir Elverum kommune merinntekter – se tabell nedenfor.

Grafen over viser akkumulert avvik per måned i lokal skatteinntang sett opp mot revidert budsjett.

Inntektsutjevning i forhold til periodisert budsjett (akkumulerte tall)				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	13 488	12 254	1 234	10,07 %
Februar	15 541	14 627	914	6,25 %
Mars	34 327	34 466	-139	-0,40 %
April	36 182	37 279	-1 097	-2,94 %
Mai	62 751	66 270	-3 519	-5,31 %
Juni	70 444	68 233	2 211	3,24 %
Juli	83 162	79 902	3 260	4,08 %
August	87 468	82 577	4 891	5,92 %

Ved utgangen av august er inntektsutjevningen i rammetilskuddet 4,9 millioner kroner over revidert budsjett. Dette er et resultat av god skatteinnngang på landsbasis og at lokal skatteinnngang i Elverum kommune er noe lavere enn veksten på landsbasis.

Grafen over viser avvik i inntektsutjevning sett opp mot regulert budsjett.

Skatt og inntektsutjevning i forhold til periodisert budsjett (akkumulerte tall)				
Måned	Regnskap	Budsjett	Avvik	Avvik i %
Januar	93 619	92 509	1 110	1,2 %
Februar	98 296	97 528	768	0,8 %
Mars	217 207	223 320	-6 113	-2,8 %
April	225 075	230 069	-4 994	-2,2 %
Mai	363 072	374 485	-11 413	-3,1 %
Juni	381 094	378 889	2 205	0,6 %
Juli	463 893	465 832	-1 939	-0,4 %
August	480 213	476 007	4 206	0,9 %

Ved utgangen av august viser regnskapet merinntekter på 4,2 millioner kroner i skatt og inntektsutjevningen. Skatteinntektene ved utgangen av august utgjør 61,8 % av de årets forventede skatteinntekter.

Det gjenstår fortsatt to store skattemåneder, så det er litt for tidlig å komme med gode prognoser på hva skatteinnngang vil bli ved årets slutt.

Tabellen nedenfor viser kommunens frie inntekter etter Stortingets forslag til endringer i revidert nasjonalbudsjett og det som ble innarbeidet i 1. tertialrapport for 2022.

Frie inntekter - hele tusen kroner	1 Opprinnelig budsjett 2022	2 Endring	3 Revidert budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-596 245	-49 588	-645 833
Rammetilskudd	-580 083	28 857	-551 226
Rammetilskudd - inntektsutjevning	-114 706	-16 984	-131 690
Sum frie inntekter	-1 291 034	-37 715	-1 328 749

Tabell: Frie inntekter 2022.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år.

Kolonne 2 viser endringer i de frie inntektene, som ble vedtatt i tertialrapport nr. 1 - 2022.

Kolonne 3 viser revidert budsjett 2022, justert for innbyggertall pr 1.1 i budsjettåret og revidert nasjonalbudsjett.

I henhold til kommuneloven skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet når det oppstår vesentlige avvik gjennom året. Endringene i frie inntekter mot revidert budsjett anses foreløpig som usikre, og heller ikke vesentlig. Det forslås ingen endringer i denne rapporten.

Lønns- og pensjonsreserven

I revidert nasjonalbudsjett ble forventningene om kommunenes lønns- og prisvekst (deflatoren) endret fra 2,5 prosent til 3,7 prosent.

Det er budsjettet med midler til lønnsoppgjør på 13,1 millioner kroner som skal dekke virkningen av sentralt og lokalt lønnsoppgjør i 2022. Dette beløpet forutsatte en lønnsøkning på 3,2 % i tråd med statsbudsjettet. Det foreløpige resultatet for årets lønnsoppgjør sentralt har en ramme på 3,84% for kommunesektoren. Årets lønnsoppgjør vil bli noe høyere enn det som er avsatt til lønnsoppgjør, anslagsvis 2,7 millioner kroner. Det endelige resultatet for Elverum kommune er ikke klart før lokale forhandlinger er gjennomført. Merutgifter til årets lønnsoppgjør vil svekke kommunens netto driftsresultat.

Inndekning av tidligere års premieavvik er 1,2 millioner kroner høyere enn budsjettet. Årsaken er at endelig premieavvik for 2021 ikke var kjent på budsjettidspunktet, og ble stipulert for lavt.

Korona 2022 (Covid-19)

Regnskapet ved utgangen av august viser 39,8 millioner kroner i koronarelaterte merutgifter, hvorav 4,9 millioner kroner er relatert til vaksinasjon og 1,7 millioner kroner er relatert til testing (TISK).

Tapte inntekter kommer i tillegg. Nedenfor er en oversikt over hva som er bokførte koronarelaterte merutgifter for hvert tjenesteområde.

Koronarelaterte avvik per tjenesteområde	Regnskap 1.	Regnskap 2.
	tertial	tertial
	Beløp i tusen kroner	Beløp i tusen kroner
Administrasjon	82	87
Barnehage	612	615
Skole	2 724	2 947
Barnevern	44	44
Helse	8 099	9 995
Pleie og omsorg	18 868	23 630
Sosial - tjenestebistand	23	23
Sosial – økonomisk bistand	20	20
Kultur- og religiøse formål	96	96
Teknisk drift	17	30
Fellesfunksjoner	4	4
Eiendom	-190	-190
Sum koronarelaterte avvik:	30 399	37 301

Tabell: Koronarelaterte nettoutgifter/-inntekter 2022.

Signalene fra sentrale myndigheter er fortsatt uklare på hva kommunene vil få kompensert av merutgifter inneværende år. Sett i lys av de store beløpene dette handler om er det svært lite tilfredsstillende. Signalene i vår var at Regjeringen skulle nå i høst ta beslutning om og hvordan de vil kompensere årets merutgifter, men det vi vet nå er at det ikke vil skje noe før i desember.

Dersom Stortinget ikke bevilger midler til årets koronarelaterte merutgifter, vil dette svekke kommunens netto driftsresultat. Nettodriftsresultat var på 3,4 millioner kroner i opprinnelig budsjett, etter 1. tertialrapport hvor endringene i revidert nasjonalbudsjett ble innarbeidet ble netto driftsresultat på 16,9 millioner kroner. **Uten kompensasjon for merutgifter til strøm og korona vil årets netto driftsresultat bli negativt. Negativt netto driftsresultat dekkes inn med bruk av kommunens frie disposisjonsfond.**

Bosetting av flyktninger

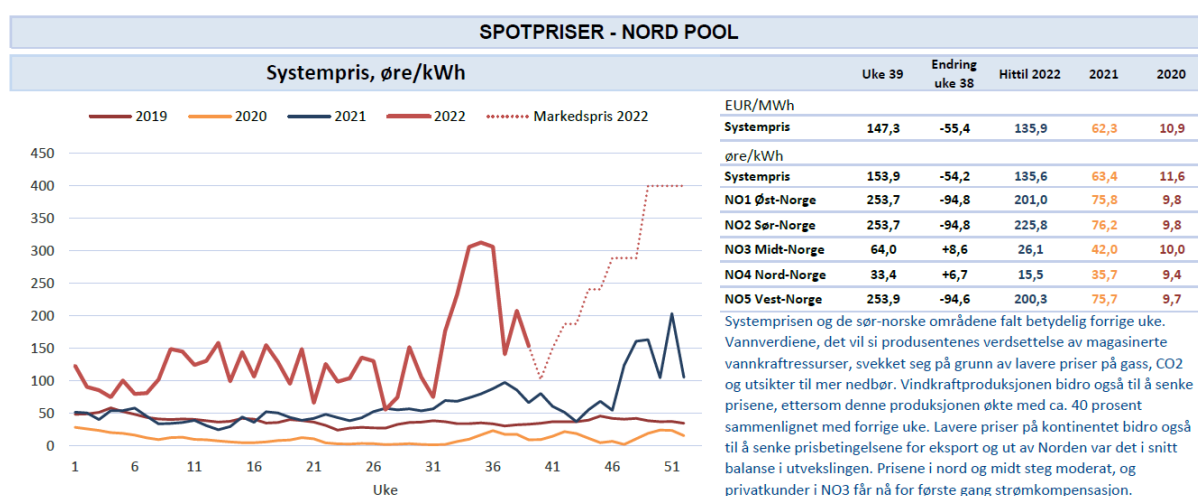
På bakgrunn av den humanitære situasjonen som følge av krigen i Ukraina har Elverum kommune besluttet å øke antall bosettinger inneværende år (KS-sak 035/22). Antall bosettinger økes fra 18 til 95. Ved utgangen av 2. tertial var det bosatt 107 flyktninger i Elverum kommune, ankommet i løpet

av 2022. Økt bosetting medfører økte inntekter i form av integreringstilskudd, men også økt aktivitet og utgifter på flere tjenesteområder.

I opprinnelig budsjett for 2022 var det budsjettet med 25,2 millioner kroner i integreringstilskudd, men med den økte bosettingen vil inntektene for inneværende år være 41,6 millioner kroner. **Årets budsjetterte inntekter kan økes med 16,4 millioner kroner. Dette er frie inntekter, og som fortrinnsvis vil gå med til å dekke merutgifter tjenesteområdene har hatt ved den økte bosettingen. Tjenesteområdenes merutgifter er innarbeidet i de økonomiske avvikene som er meldt inn.**

Strøm

Utgifter til strøm vil bli svært høye i 2022, og vesentlig over det som ligger i regulert budsjett. Nedenfor viser utviklingen i strømprisene så langt i år, sammenlignet med årene 2019-2021. Det er også en prognose ut året.

Figur: Spotpriser – Nord Pool.

Budsjettet på strøm ble i 1. tertialrapport økt med 9,7 millioner kroner. Prognosene som ble brukt var ikke beregnet med de ekstreme prisene som vi nå ser vil vedvare ut året. Staten har gått inn med strømstøtte for privat kunder og bedrifter. De har ikke signalisert om de vil gi kommunene noe strømstøtte.

Elverum kommune må påregne vesentlige merutgifter på strøm innevænde år. Kommunens strømutgifter eksklusiv vann og avløp i 2020 og 2021 var henholdsvis 11,4 og 24 millioner kroner. Økningen fra 2020 til 2021 var på hele 110,1 %. Prognosene for 2022 viser at vi må forvente minimum samme prosentvise økningen fra 2021 til 2022. Prognosene nå viser at vi må påregne +/- 55 millioner kroner i strømutgifter, dette utgjør en økning fra i fjor på 128 %. Det knytter seg stor usikkerhet omkring prognosene.

Budsjett til energi ble i 1. tertialrapport økt med 9,7 millioner kroner og det er i denne rapporten meldt inn ytterligere behov for 26,3 millioner kroner. **Dette er utgifter kommunen ikke klarer å dekke innenfor ordinære driftsbudsjetter, noe som vil svekke kommunens netto driftsresultat i 2022.**

Tjenesteområder under tilsyn

Tabellen under viser registrerte avvik/pålegg for Elverum kommune som følge av tilsyn/revisjoner, frist for lukking av avvik samt utbedringstiltak, slik disse framstår per 2. tertial 2022.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak/kommentar
Sektor for barnehage			
Barnehage og PPT/barnehageloven § 31-35	<p>Etterlevelseskontroll/tilsyn. Tema for kontroll: Sakkyndig vurdering, vedtak om -og gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp.</p> <p>Utarbeide sakkyndig vurdering: 7 korrigeringer av 12 mulige korreksjonspunkter.</p> <p>Fatte vedtak om spesialpedagogisk hjelp: 5 korrigeringer av 18 mulige korreksjonspunkter.</p> <p>Gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp: 1 korrigeringer av 7 mulige korreksjonspunkter.</p>	15.11.2022	<p>Sluttrapport fra Statsforvalteren mottatt 15.09., kommunestyrekomité for utdanning er orientert om avvik 21.9.</p> <p>Tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Saksbehandlingsplan. ▪ Endringer i innhold/vektlegging/ dokumentasjon i sakkyndig rapport. ▪ Kompetansetiltak/veiledning. ▪ Endret mal for vedtak. ▪ Endringer i innhold vedtak ▪ Internkontrollrutine. <p>Endringer i maler og innhold korrigerer flere korreksjonspunkter.</p>
Eiendomsstaben			
MHBR har gjennomført et branntilsyn ved Hanstad skole etter å ha mottatt en bekymringsmelding. Dette har resultert i en avviksrapport uten at det er gitt pålegg om utbedring med angitt frist.	<p>Avvik 3: Krav til bruk av byggverket og rutiner for å sikre at kravene blir overholdt. Funn under tilsynet avdekket at krav og rutiner må etableres.</p> <p>Avvik 4: Etablering av grunnleggende systematisk internkontroll innen det brannforebyggende sikkerhetsarbeid i virksomheten. Ansvarlig for virksomheten har ikke sørget for at det systematiske forebyggende brannsikkerhetsarbeid er dokumentert.</p>	Tilbakemelding er gitt til MHBR innen frist for tilbake-melding. Frist for å lukke avvikene er utsatt på ubestemt tid på grunn av Covid19. Lukkede avvik er tatt ut av denne tabellen, avvik det arbeides med er listet.	<p>Avvik 3: Rektor svarer ut dette avviket. Eiendomsstaben utarbeider rutiner for opplæring i bruk av bygg. Arbeidet pågår.</p> <p>Avvik 4: Rutiner lages for hvert tjenesteområde. Maler lagres i kvalitetssystemet. Dokumentasjon lagres i FDV-verktøyet Facilit, der MHBR har lesetilgang for kontroll. Eiendomsstaben har lukket sin del av avviket, men det gjenstår å utarbeide rutiner og dokumentere brannsikkerhetsarbeid for rektor. Arbeidet pågår.</p>
MHBR har gjennomført branntilsyn ved 4 sykehjem. Helsehuset, Jotunhaugen, Sætre og Lyngholtet. Det ble funnet til sammen 2 avvik og noen anmerkninger. Anmerkningene var allerede registrert og dokumentert i komm-	Avvik 1: Sætre alders- og sykehjem. Eier har ikke sørget for at branncellebegrensende konstruksjoner i byggverket fungerer som tiltenkt. Manglende branntetting i branncellebegrensende konstruksjoner. Eier må sørge for å kartlegge omfanget, for	Ingen frist for lukking av avvik, men svar på tilsyns-rapporter sendes MHBR. Lukkede avvik er tatt ut av denne tabellen, avvik det arbeides med er listet.	Avvik 1: Kartlegging av omfanget utføres høsten 2022 som grunnlag prioritering i kommende vedlikeholdsplaner.

Tjeneste/tilsynsområde	Avvik/pålegg	Frist lukking	Tiltak/kommentar
unens egne internkontroll-systemer og blir behandlet og lukket fortløpende.	deretter budsjettere og gjennomføre branntetting.		
Sektor for pleie, rehabilitering og omsorg			
Statsforvalteren i Innlandet 08.04.2022: Etter klage åpnes tilsynssak med vurdering om det er brudd på bestemmelser i helse- og omsorgslovgivningen innen.	Anmodning om mulig pliktbrudd på Pasient- og brukerrettighetslovens (Pbrl) § 7-4. Statsforvalteren ber om opplysninger i saken.	06.05.2022 Opplysninger er sendt innen fristen.	
Sektor familie- og helse			
Statsforvalter i innlandet: Nasjonalt tilsyn av barn i fosterhjem.			Planlagt tilsyn gjennomføres i perioden 31.10 til 04.11.22.

Tabell: Registrerte pålegg for Elverum kommune som følge av pågående tilsyn – status per 2. tertial 2022.

Gjennomføringsplan for kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 142/21 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
pkt. 1	Handlings- og økonomiplan 2022 - 2025 med virksomhetsplan og årsbudsjett 2022 for Elverum kommune vedtas slik det er framlagt fra kommunedirektøren, med vedtatte endringer som framkommer i forslaget fra AP, SV og Frp.	31.12.2022	Kristian Trengereid	Gjennomføres fortløpende gjennom året med arbeidsfordeling i organisasjonen basert på lederkontrakten mellom kommunedirektør og sektorsjefer/stabssjefer. Se status per 1. tertial for øvrig i rapporten
pkt. 2	Driftsbudsjettet for 2022 fordeles som netto rammebevilgninger til tjenesteområder. Kommunedirektøren gis myndighet til å foreta en detaljert fordeling av rammebevilgningene på de enkelte tjenesteområdenes budsjettposter, i tråd med kommunestyrets prioriteringer og forutsetninger.	01.02.2022	Kristian Trengereid	Iverksatt
pkt. 3	Låneopptak for finansiering av investeringer i 2022: kr 129 006 000	31.12.2022	David Sande	Låneopptak gjøres når likvidbehov gjør det nødvendig.
pkt. 4	Lån fra Husbanken for videre formidling (startlån): kr 85 000 000	31.12.2022	David Sande	Følges opp fortløpende gjennom året.
pkt. 6	Gebyrregulativ for 2022.	01.02.2022	David Sande	Iverksatt.
pkt. 7	Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner.	01.02.2022	David Sande	Iverksatt.
pkt. 8	Justering mellom budsjettammer for tjenesteområder ved overgang fra leasing og leieavtaler til kommunal lånefinansiering for kjøretøy, maskiner og utstyr.	31.12.2022	David Sande	Gjennomføres ved behov.
pkt. 9	Justering mellom budsjettammer for kurante rutinemessige endringer.	31.12.2022	David Sande	Gjøres løpende gjennom året.
Verbalpunkt 1	Barnehageplass – Sommertilbud – Løpende barnehageopptak	31.12.2022	Lena Haugseth	Sommertilbud er gjennomført. Det gjennomføres løpende suppleringsopptak. Saksutredning for innføring av flere talletidspunkt til opptak er påbegynt.
Verbalpunkt 2	Nullvisjon seksuelle overgrep	31.12.2022	Lena Haugseth	Arbeidet pågår.
Verbalpunkt 3	Håndtering av fastlegekrise	31.12.2022	Kristian Trengereid	Fastelegekrisen på kort sikt er håndtert per 1. tertial innenfor kommunestyrets vedtak – jfr. KS-sak 027/22 per 24.02.22
Verbalpunkt 4	Planlegging for nye sjukehjemsplasser/seniorboliger	31.12.2022	Aino Kristiansen	Arbeidet pågår.
Verbalpunkt 5	Økt økonomisk handlingsrom	31.12.2022	Kristian Trengereid	Arbeid så langt er gjennomført i form av tjenestegjennomgang, drøfting med- og tilbakemelding til formannskap og drøfting med hovedtillitsvalgte. Det ble gitt orientering om status i arbeidet i kommunestyrets strategikonferanse per 08.06.22. Arbeidet sluttføres foreløpig ved levering av Handlings- og økonomiplan 2023-2026 per oktober 2022.
Verbalpunkt 6	Halvert arbeidsgiveravgift	31.12.2022	Kristian Trengereid	Arbeidet er ikke igangsatt, og vil foregå i regi av ordfører. Egen sak vil bli fremmet høsten 2022.

Punkt i vedtak	Tema for punkter i kommunestyrets vedtak (KS 142/21 - se fullstendig vedtak i møteprotokoll).	Frist	Ansvarlig	Kommentar
Verbalpunkt 7	Økt antall lærlingplasser	31.12.2022	Hjørdis Midjord	Det ble gitt tilbud til 11 nye lærlinger fra august 2022, i tillegg til 7 som er midt i læreløpet, det vil si p.t. har vi 18 lærlinger. Det er lagt inn forslag om 21 plasser i budsjettet fra august 2023. Målet er 1 pr 1000 innbygger.
Verbalpunkt 8	Parkmessig utvikling av Galgebergparken	31.12.2022	Tor Backe	Oppfølging er forsinket av kapasitetsårsaker.
Verbalpunkt 9	Involvering av elderrådet i saksutredninger	31.12.2022	Kristian Trengereid	Involveringen blir fulgt opp i enkeltsaker i tråd med intensjon i verbalpunkt.
Verbalpunkt 10	Heltid/deltid	31.12.2022	Hjørdis Midjord	Det er opprettet en ny stilling som GAT - ressurs for å øke kapasiteten på utvikling av alternative arbeidsplaner som kan gi mulighet for større stillinger. Denne stillingen tiltres 01.11.22. I tillegg er Elverum kommune en av 30 kommuner som deltar i lærings-nettverket TØRN i KS regi. TØRN-prosjektet skal finne nye arbeids- og organisasjonsformer i kommunenes helse- og omsorgstjenester. Målsetting er riktig kompetanse til riktig tid, herunder også økte stillingsstørrelser. Det er langsiktig arbeid å øke andelen heltidsstillinger.
Verbalpunkt 11	Flere el-biler i den kommunale bilparken	31.12.2022	Line M. Rustad	Oppfølging pågår i henhold til plan for kommunens biladministrasjon, med utskifting og overgang til stadig flere el-biler – jfr. også klima- og energiplanens ambisjoner.
Verbalpunkt 12	Arealregnskap	31.12.2022	Tor Backe	Oppfølging pågår i henhold til vedtak.
Verbalpunkt 13	Samfunnsanalyse - skolestruktur	01.07.2022	Aasmund Hagen	Samfunnsanalysen er lagt fram for- og vedtatt i kommunestyret per 31.08.22 – se sak 085/22.
Verbalpunkt 14	Sykefravær - Nærvær	31.12.2022	Hjørdis Midjord	Det jobbes mot et lavere sykefravær i hele organisasjonen. Saken ble diskutert i administrasjonsutvalget 23.03.22 og konklusjonen ble at policydokumenter kunne opprettholdes som de er med fokus på nærværarbeid, men at all rapportering, samt mål i årsbudsjett, skulle oppgis med sykefraværprosent og ikke nærværprosent. Det rapporteres nå på sykefravær og ikke nærvær.

Tabell: Oppfølging av kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2022-2025. Status per 2. tertial 2022.

Oppfølging av politiske vedtak per 2. tertial 2022

Dette kapitlet redegjør for oppfølging og gjennomføring av vedtak som gjøres gjennom årene i formannskapet og kommunestyret, og som er i prosess. Det rapporteres vedrørende status i disse vedtakene i tertialrapportene gjennom året og ved årsslutt (årsmelding). Vedtakene har forskjellig karakter, blant annet ved at noen står til gjennomføring over flere år. I det følgende rapporteres en tabellarisk status på de aktuelle vedtak (FSK=Formannskapet, KS=Kommunestyret) som er i prosess.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 038/14 07.05.14.	Kommunedelplan for kultur- minner og kulturmiljøer i Elverum.	Line M. Rustad	Planprogram ble vedtatt i kommune- styret i oktober 2014. Planarbeidet har vært stilt i bero grunnet mangel på kapasitet og personell med kompetanse.
KS 108/16 28.09.6.	Salg av eiendom (Nysted).	Kjell Karlsen	Saken omfatter å utrede hvilke utviklingsmuligheter eiendommen Nysted kan ha i et byutviklings- perspektiv. Arbeidet er satt på vent i påvente av utarbeidelse av kulturminneplan for sentrumsområdet. Leieavtalen med Elverum kunstforening er forlenget fram til 2031.
KS 063/18 30.05.18.	Oppfølging av forvaltnings- rapport integrering av flyktninger.	Hjørdis Bjølseth	Elverum kommune skal utarbeide en plan for inkludering, noe som er inn- arbeidet i planstrategien. Arbeidet er så langt ikke prioritert iverksatt på grunn av manglende kapasitet.
KS 162/18 13.12.18 KS 077/19 19.06.19	Ny svømmehall – status og videre prosess	Kristian Trengeid	Flerbruksanlegget AS sitt arbeid pågår i samarbeid med valgt utviklingspartner.
KS 167/18 13.12.18	Trafikksituasjonen Hanstad syd, spørsmål om utbedringstiltak	Tor Backe	Statens vegvesen orienterte formannskapet om alternative tiltak til bygging av vegforbindelsen mellom Henrik Ibsensveg og Grøndalsbakken den 15.06.22. Ny vurdering vil bli gjort av administrasjonen i lys av dette.
FSK 056/19 24.04.19	Regulering av midlertidige boliger for vanskeligstilte - vurdering av plassering og planoppstart.	Tor Backe	Vedtak i plansaken ble gjort i kommunestyret i august 2022 – jfr. KS 079/22.
KS 043/19 03.04.19	Utrede skolefritidsordningen i Elverum kommune.	Hjørdis Bjølseth	Utviklingsarbeidet har de siste to årene blitt satt på vent på grunn av pandemien. Arbeidsgruppa vil høsten 2022 kunne klare å gjenoppta arbeidet. SFO løftet gjennomføres i samarbeid med Høgskolen i Innlandet.
KS 083/19 19.06.19	Status - utredning om hyttebygging i området ved Rogstadbakkvollen	Kristian Trengeid	Saken er oversendt kommuneskogen for oppfølging. Det vil bli fremmet egen oppfølgingssak i løpet av høsten 2022.
FSK 147/20 30.09.20	Planprogram for tilsving mellom Røros- og Solørbanen - 1. gangs behandling.	Tor Backe	Planforslag ble vedtatt 24.02.22. Klagebehandling er ikke ferdig.

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 030/20 25.03.20	Planstrategi Elverum kommune 2019 – 2023	Aasmund Hagen	Kommunestyret har vedtatt med hjemmel i Plan- og bygningslovens §10 å utarbeide planstrategi for Elverum kommune for perioden 2019 – 2023. Arbeidet er forsinket relatert til oppsatt plan, på grunn av merarbeid med koronasituasjonen, og er fortsatt ikke iverksatt grunnet manglende kapasitet.
FSK 041/20 18.03.20	Hanstad, plan overordnet vegssystem	Tor Backe	Statens vegvesen orienterte formannskapet om alternative tiltak til bygging av vegforbindelsen mellom Henrik Ibsensveg og Grøndalsbakken den 15.06.22. Ny vurdering vil bli gjort av administrasjonen i lys av dette.
FSK 088/20 03.06.20	Detaljregulering for Solbrå II – 1. gangs behandling	Tor Backe	Plan vedtatt i sak KS 079/22 per 31.08.2022.
KS 079/22 31.08.22	Detaljreguleringsplan for Solbrå II – 2. gangs behandling		
FSK 018/21 17.02.21	Behandling av klage på avslag om fradeling av eiendom til bolig i Sagåvegen 32 A og B.	Tor Backe	Det er nytt eierforhold på eiendom det er søkt dispensasjon for. Ny eier ønsker ikke å fradele tomt. Det vurderes om saken kan avsluttes ut fra dette forholdet.
FSK 021/21 17.02.21 FSK112/21 18.08.21 FSK 141/21 06.10.21	Avhending av Kirkeby oppvekstsenter	Kjell Karlsen	Saken er utsatt inntil at kirken har fullført sin prosess. Saken ligger an til å bli fremmet på nytt i løpet av september 2022.
FSK 088/21 16.06.21 FSK 139/21 06.10.21	Detaljregulering for Sandbakken 13 – 1. gangs behandling. Detaljregulering Sandbakken 13 – prinsippavklaring for videre planarbeid.	Tor Backe	Planen er under utarbeidelse, forventer 1. gangs behandling høst 2022.
FSK 140/21 06.10.21	Detaljregulering Garvergården – 1. gangs behandling.	Tor Backe	Flere innsigelser har innkommet, avklaringer av disse pågår.
FSK 147/21 20.10.21	Behandling av klage på avslag om deling etter jordloven og avslag på dispensasjon etter plan- og bygningsloven, gnr. 93 bnr. 1	Tor Backe	Klage er behandlet av Statsforvalter, klagen er ikke imøtekommet. Saken er avsluttet.
FSK 003/22 19.01.22	Behandling av klage gnr. 93 bnr. 1 – fradeling av eiendom, Horndalsvegen 128		
FSK 064/22 06.04.22	Behandling av klage på vedtak om dispensasjon for fradeling av eiendom til bolig, gnr. 93 bnr. 1 Thorud gård		

Vedtaks- punkt og dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Kommentar / rapportering
KS 013/22 26.01.22	Krav om lovlighetskontroll av vedtak i utvalgssak KS 146/21	Kristian Trengeid	Saken gjelder kjøp av skogeiendom i regi av KF Elverum kommuneskoger. Kommunestyrets flertall fastholder i KS 013/22 sitt vedtak i KS 146/21 og vedtar saken oversendt til Statsforvalteren i Innlandet for videre behandling. Statsforvalteren har meddelt primo 2. tertial at kommunestyrets vedtak er gyldig. Saken er derved avsluttet.
FSK 049/22 09.03.22	Detaljreguleringsplan for ladestasjon Jegerstien 10 – 1. gangs behandling	Tor Backe	Plan er vedtatt i kommunestyret sak KS-062/22 per 22.06.2022.
KS 062/22 22.06.22	Detaljregulering for ladestasjon Jegerstien 10 – sluttbehandling		
FSK 065/22 06.04.22	Detaljregulering av gang- og sykkelveg langs Henrik Ibsens veg – 1. gangs behandling	Tor Backe	Merknadsbehandling og oppretting av plandokumenter pågår.
FSK 097/22 01.06.22	Søknad om fradeling av skogteiger, sæter/reiselivsbygg mv.	Tor Backe	Formannskapetets avslag på søknad om deling av landbrukseiendommen Schulstad gård i Hernes gnr. 113/1, 113/4, 112/4 og 190/2 er påklaget. Klagebehandling vil skje i 3. tertial.
KS 061/22 22.06.22	Arbeidsmiljø hjemmebaserte tjenester - tiltaksplan	Aino Kristiansen	Saken er under oppfølging i tråd med vedtak – arbeid pågår.
FSK 101/22 15.06.22	Deltakelse i læringsnettverk TØRN – sammen om fremtidens helse og omsorg	Aino Kristiansen	Deltakelse i læringsnettverk for utvikling og iverksetting av en ny organisering av arbeidet i helse- og omsorgstjenestene våren 2022 til høsten 2023 er gitt tilslutning fra formannskapet og følges opp i tråd med vedtak.
FSK 104/22 15.06.22	Behandling av klage på endring av byggetillatelse vedrørende påbygg til bolig, Fredensvoldv. 15.	Tor Backe	Klagesak er til behandling hos Statsforvalteren i Innlandet, avklares i 3.tertial.
FSK 127/22 24.08.22	Behandling av klage på avslag om tilbygg og endring av garasje, Slåttrønningen 15, gnr. 11 bnr. 129.	Tor Backe	Formannskapet finner ikke grunnlag for å gjøre om vedtak av 12.05.2022 om avslag på tilbygg og endring av garasje. Saken oversendt Statsforvalteren i Innlandet for endelig avgjørelse.
KS 085/22 31.08.22	Samfunnsanalyse som grunnlag for skolestrukturvurderinger i Elverum kommune - rapport	Kristian Trengeid	Det vises til kommunestyrevedtak i sak 085/22 . Videre oppfølging skjer i regi av kommunestyrekomité for utdanning.

Tabell: Oppfølging av politiske vedtak – status per 2. tertial 2022.

Bemanningsoversikt

Tabellen nedenfor viser personalressurser, faste årsverk i Elverum kommune per utgangen av 2. tertial (31.08.22) samt ved 1.tertial 2022. Det er per 2. tertial 1396,6 aktive årsverk i Elverum kommune.

Sektor/Stab	Antall årsverk	
	2. tertial 2022	1.tertial 2022
Kommunedirektør inkludert Samfunnsutviklingsstaben	5,5	5,5
Sektor for teknikk og miljø	54,6	52,6
Eiendomsstaben	84,1	85,8
Sektor for skole *tidligere rapportert sammen med barnehage	410,6	401,5
Sektor for barnehage *tidligere rapportert sammen med skole	141,9	142,4
Sektor for familie og helse	74,2	66,5
NAV Elverum	23,0	21,0
Sektor for kultur	33,0	33,25
Sektor for pleie-, rehabilitering og omsorg	516,4	515,8
Personalstaben	5,5	5,5
Service- og IKT-staben	26,9	25,9
Økonomistaben	20,9	24,0
Totalsum	1 396,6	1 379,8

Tabell: Bemanning i Elverum kommune målt i antall årsverk fordelt på sektorer og staber per 31.08.22 og 30.04.22

Oversikten over viser faste personalressurser per 31.08.22. Dette gir oversikt over den reelle innsatsen av ressurser i form av personell. Grunnlaget hentes direkte fra lønnssystemet slik at tellingen er maskinell. Utgangspunktet for tellingen er *ansettelsesprosent for de enkelte stillingskategorier*, og disse summeres opp til *lønnede årsverk*. Utviklingen viser sammenliknet med sum personalressurser per 30.04.22, en total økning i aktive årsverk på 16,8.

Det er kun stillinger som er besatt (fast og midlertidig) på talletidspunktet som er med i oversikten. Det vil alltid være ledige stillinger som er under utlysning, og som dermed ikke er med i totaloversikten i påvente av nyansettelse. Dette er årsaken til de fleste variasjonene i antall årsverk ved talletidspunktet 31.08.22 sett opp imot 30.04.22.

Sykefravær

På grunn av treghet i systemet hvor vi henter statistikken velger vi å rapportere sykefravær per kvartal istedenfor tertial, altså per 30.06. og ikke 31.08. Foreløpige tall viser et totalt fravær per 31.08.22 på 9,21%, altså noe lavere enn denne rapporten viser pr 30.06.

Sykefravær pr 2. kvartal -2022				
Sektor/Stab	Totalt fravær i %	Sykefravær i % mindre enn 16 dager inkl. egenmeld.	Sykefravær i % mer enn 16 dager	Endring i %-poeng sammenlignet pr 2. kvartal 2021
Kommunedirektør og stabene: Personalstaben, Økonomistaben, Service- og IKT-staben, Samfunnsutviklingsstaben	8,95	3,10	5,85	4,49
Sektor for teknikk og miljø	4,36	1,42	2,94	-3,31
Eiendomsstaben	10,82	4,15	6,67	1,87
Sektor for skole	10,09	3,06	7,03	3,24
Sektor for barnehage * inkl i skole 2021	11,9	4,76	7,14	-2,04
Sektor for familie og helse	11,9	3,41	8,49	4,40
NAV	3,52	2,77	0,75	-2,61
Sektor for kultur	4,90	2,62	2,28	0,8
Sektor for Pleie-, rehabilitering og omsorg	10,86	3,25	7,61	-1,16
Sum/gjennomsnitt for kommunen	10,23	3,31	6,92	0,87

Tabell: Sykefravær i sektorer og staber per 2. kvartal 2022 samt sammenlikning med 2. kvartal 2021.

Samlet sykefravær per 2. kvartal 2022 for Elverum kommune er 10,23%. Sammenlignet med samme periode i fjor er det en endring på +0,87 %-poeng. Korttidsfravær var på 3,3 % og langtidsfraværet på 6,9%. Korttidsfravær er fravær inntil 16 dager, både egenmeldt og sykemeldt. Langtidsfravær er fravær utover 16 dager. Det er langtidsfraværet som gir de største utslagene på fraværstatistikken. Tallene må ses i sammenheng med antall ansatte per sektor/stab/enhet/avdeling. I avdelinger med få ansatte vil enkeltfravær gi store utslag. Elverum kommune har i virksomhetsplan for 2022 et mål om sykefravær på maksimalt 7,5%.

Oversikt over mønstre og sammenhenger i sykefraværet gir kunnskap og avdekker utfordringer. Ved å se utviklingen i sykefraværet over tid og sammenligne med nærliggende virksomheter, vil vi få en status og et bilde på om målene bør justeres og om det eventuelt bør iverksettes tiltak. Godt sykefraværarbeid krever kompetente ledere som følger opp, ansatte som involveres og tillitsvalgte og verneombud som er aktive deltagere. Det gjennomsnittlige sykefraværet er målt og rapportert per sektor/stab. Av hensyn til personvernet er stabene, eksklusive eiendomsstaben, slått sammen.

Siden november 2015 har det vært en satsing for redusert sykefravær i Elverum kommune gjennom prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer». De utvalgte sektorene er PRO (pleie, rehabilitering og omsorg) og barnehage. Parallelt med dette konkrete tiltaket, videreføres allerede eksisterende tiltak som lederutvikling og opplæring i sykefraværsoppfølging for ledere, tillitsvalgte og verneombud. De 2 siste årene har covid-19 gitt oss utfordringer og vi ser et høyere fravær enn målet på maksimalt 7,5% totalt for kommunen. Målet er et vesentlig redusert sykefravær innenfor nevnte sektorer innenfor en tidsramme på 3 år, regnet fra 2019. Vi var godt på veg inntil vi ble rammet av pandemien og fraværet økte som følge av både restriksjoner om å unngå å gå på jobb også med lette symptomer, og også på grunn av reelle smitteutbrudd lokalt. Arbeidet fortsetter i tett samarbeid med NAV både i form av opplæring av ledere og individuelt i enkelt saker.

Innholdsmessig handler det om forebyggende innsats, bedre oppfølging av sykemeldte og å gi ledere og ansatte effektive verktøy for å skape gode og inkluderende arbeidsmiljø. Selve prosjektet «Fra fravær til nærvær – hvordan jobbe for redusert sykefravær i utvalgte sektorer» ble avsluttet våren 2019. De erfaringer og verktøyene vi ser har effekt på nærværet, er implementert i rutiner for sykefravær og oppfølging.

Finansforvaltning

Nøkkeltall

Den kommunale finansforvaltning dreier seg i hovedsak om styring/sikring av kommunens driftslikvider og aktiviteter knyttet til finansiering/refinansiering av kommunens investeringstiltak. Finansforvaltningen utøves av kommunedirektøren i samsvar med finansreglementet vedtatt av kommunestyret. Porteføljen per 31.08.2022 er innenfor vedtatt reglement.

Nedenfor gis noen nøkkeltall for gjeldsporteføljen pr 31.08.2022:

Nøkkeltall (samlet gjeld eksklusive husbanklån) (Beløp i 1000 kr)	Status 31.08.2022	Finansreglement
Gjeld	2 130 964	
Gjennomsnittlig rente på rapporteringsdato	2,33 %	
Gjennomsnittlig rente hittil i år	2,08 %	
Renterisiko for porteføljen:		
• Gjennomsnittlig rentebindingstid	1,2 år	Mellom 1 og 5 år
• Andel flytende rente	70 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel fast rente	30 %	Mellom 25 % og 75 %
• Andel gjeld som må refinansieres i løpet av 12 måneder (sertifikatlån)	36 %	Maksimalt 50 %
• Økning i rentekostnader de neste 12 måneder ved 1 % renteøkning	12 016	
Gjeld til Husbanken	660 036	
Samlet gjeld	2 791 001	

Tabell: Nøkkeltall for Elverum kommunes gjeldsportefølje per 2. tertial 2022.

Per 31.08.22 hadde kommunen en lånegjeld eksklusiv formidlingslån på 2 131 millioner kroner, fordelt på 25 lån. Det største lånet er på 236 millioner kroner. Det innhentes tilbud fra flere låneinstitusjoner ved refinansiering av sertifikatlån og ved inngåelse av rentebytteavtaler.

Lån til finansiering av kommunale investeringer

Årets låneopptak til finansiering av investeringer er foreløpig ikke gjennomført.

Formidlingslån/Startlån

Årets låneopptak på 85 millioner kroner til videreformidling av startlån er gjennomført.

Plasseringer av kortsiktig likviditet

Kommunen må sørge for at det til enhver tid er til disposisjon tilstrekkelige likvide midler slik at løpende forpliktelser kan dekkes ved forfall. Kommunens likvide midler er i sin helhet plassert som bankinnskudd i avtalebanken i henhold til bestemmelsene i finansreglementet.

Nedenfor presenteres nøkkeltall for kommunens innskudd i avtalebank:

Nøkkeltall (innestående i bank)	Status 31.08.2022
Sum innestående i bank på rapporteringsdato (Beløp i 1000 kr)	220 000
Gjennomsnittlig innestående gjennom året (Beløp i 1000 kr)	240 000
Innskuddsrente på rapporteringsdato	2,97 %
Gjennomsnittlig innskuddsrente i året	1,87 %

Tabell: Nøkkeltall (innestående bank) per 2. tertial 2022.

Budsjetterte renteinntekter og -utgifter

Tabellen nedenfor viser prognose for netto renteutgifter. Fra forrige tertialrapport har renten økt kraftig. Renteøkningen har kommet tidligere enn forventet og vil påføre kommunen netto merutgifter i 2022.

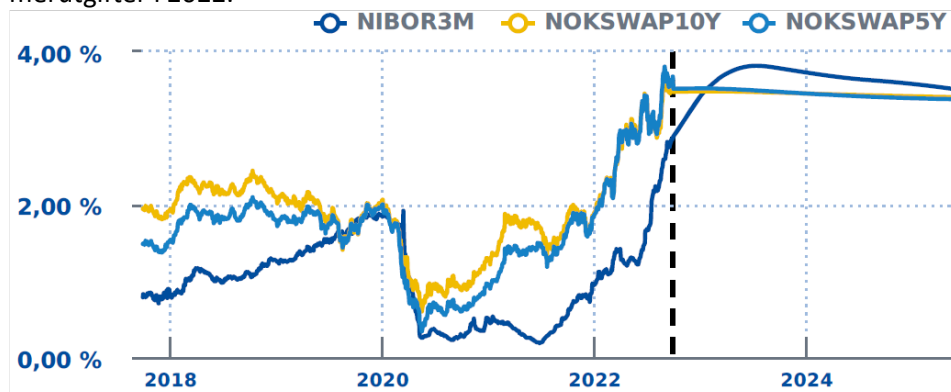

Diagram: Rentekurve perioden 2018 – september 2022, med prognoser frem i tid.

	1	2	3	4
	Opprinnelig budsjett 2022	Revidert budsjett 2022 (1. tertial)	Prognose for revidert budsjett 2022 (2. tertial)	Endring fra forrige tertial
Renteinntekter - bankinnskudd	-1 500 000	-4 500 000	-5 500 000	-1 000 000
Renteinntekter - utlån	-11 140 000	-12 640 000	-12 640 000	0
Renteutgifter – innlån	51 583 000	56 083 000	59 933 000	3 860 000
Netto renteutgifter	38 943 000	38 943 000	41 803 000	2 860 000

Tabell: Prognose for netto renteutgifter per 2. tertial 2022.

Kolonne 1 viser opprinnelig budsjett inneværende år og som ble vedtatt i desember 2021.

Kolonne 2 viser revidert budsjett inneværende år, etter 1. tertialrapport.

Kolonne 3 viser prognose for renteinntekter /-utgifter 2. tertial 2022

Kolonne 4 viser endring fra forrige tertial (prognose).

Handlingsregel nummer 10 i kommunens økonomireglement tilsier at det skal budsjetteres med 3 % rente, og at avvik skal avsettes til, eller brukes av, et rentefond. Da økonomireglementet ble vedtatt i desember 2019 ble det signalisert at de økonomiske målene og handlingsreglene ikke ville være realistiske å nå på kort sikt. Dersom det for 2022 skulle vært budsjettert med en rente på 3 %, ville budsjetterte renteutgifter¹) vært nærmere 85 millioner kroner, noe som tilsvarer 35 millioner kroner mer enn opprinnelig budsjett. Differansen mellom faktisk rente og budsjettert rente inneværende år (35 millioner) skulle vært avsatt til et rentefond, til anvendelse når renta stiger over 3 prosent.

Tjenesteområdene – mål for tjenesteproduksjonen – avviksprognoser ordinær drift

Innledning

På grunnlag av langsiktige strategiske mål i kommuneplan, i de strategiske planene innenfor samfunnsområdene, og i Handlings- og økonomiplan 2022 – 2025, er det satt mål for tjenesteproduksjonen for tjenesteområdene i Virksomhetsplanen for 2022 - [se Virksomhetsplanen her](#). Målene for tjenesteproduksjonen er vist som indikatorer på forhold som vurderes som vesentlige for tjenesteutøvelsen – jfr. målekortene. Indikatorene gjør det mulig å følge utvikling over tid og viser om kortsiktige og langsiktige mål nås. Dette er det viktigste grunnlaget for styring og ledelse av kommunens virksomhet.

Målekortene på tjenesteområdene er ikke gjengitt på nytt i tertialrapporten, det vises til Virksomhetsplan 2022 (se lenke over). I Virksomhetsplanen beskrives den kommunale virksomheten fordelt på tjenesteområder med tilhørende funksjonsgrupper og tjenester. For hvert tjenesteområde redegjøres det i Virksomhetsplanen på følgende punkter:

- Funksjoner og tjenester innenfor tjenesteområdet med budsjettamme
- Målgrupper for tjenestene
- Utvikling i nøkkeltall
- Mål for tjenesteproduksjonen – målekort 2022
- Organisering av tjenesteproduksjonen
- Planlagt utviklingsarbeid 2022

I tertialrapporten rapporteres det fra hvert tjenesteområde. Rapporteringen er gjort så enkel som mulig for å unngå gjentakelser i beskrivelser. Rapporteringen skal imidlertid ivareta de vesentlige forhold for styring av virksomheten med utgangspunkt i Virksomhetsplanen for 2022. Det betyr at eventuelle vurderte avvik som vil kunne ha betydning for årets resultat relatert til Virksomhetsplanen, og hvilke korrigerende tiltak som iverksettes, omtales på de enkelte tjenesteområder. Denne vurderingen per tjenesteområde er gjort på følgende punkter:

- Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022
- Budsjettamme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022
- Planlagt utviklingsarbeid for 2022.

De sektorer og staber som produserer tjenestene på hvert tjenesteområde har på dette grunnlag gitt sin samlede vurdering av om målene for tjenesteproduksjonen nås for 2022, hvorvidt tjenesteproduksjonen kan gjennomføres innenfor de vedtatte økonomiske rammer og om utviklingsarbeidet gjennomføres som planlagt. Tertialrapportene fokuserer derved på virksomhetsåret i henhold til Virksomhetsplanen, og med den intensjon å være underlag for styring innenfor virksomhetsåret.

I det følgende gis omtalen fordelt på hvert av tjenesteområdene.

Politisk styring

For dette tjenesteområdet er det ikke etablert noen særskilte mål og utviklingsoppgaver. I Virksomhetsplanen er det gitt en beskrivelse av hvilke funksjoner som er relatert til dette tjenesteområdet.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial er det for tjenesteområdet Politisk styring ingen avvik å melde som prognose for året.

Administrasjon

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Målet om å bruke minimum 170 kr/m² til vedlikeholdsaktiviteter nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet administrasjon et vurdert merforbruk tilsvarende 1,3 millioner kroner som prognose for året. Årsak til vurdert avvik skyldes i hovedsak unormalt høye energipriser. I tillegg har det påløpt høye advokathonorarer i forbindelse med klager på eiendomsskatt og økte lisenskostnader på IKT. Det er imidlertid noe ledige fastlønnsmidler innenfor sektor for familie/helse og økonomistaben som bidrar til å redusere vurdert avvik.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Barnehage

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Neste måling andel pedagoger og fagarbeidere er pr. 15.12.2022. Arbeid med en felles IKT-strategi vil samkjøres med skole for å sikre utvikling og progresjon tilpasset barns alder og modenhet. Nye nasjonale råd om Fysisk aktivitet i forebygging og behandling vil bli tatt med i betraktning av dette. Tema inkluderende læringsmiljø videreføres etter Kultur for læring i ny felles kompetanseplan for region Sør-Østerdal. Det er her etablert samarbeid med Læringsmiljøsentret ved UiS og startet opp en kompetansepakke for pedagogiske ledere i regi av SePu. Det systematiske trafiksikkerhetsarbeidet er opprettholdt.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022**

Per 2. tertial har tjenesteområdet barnehage et vurdert merforbruk tilsvarende 0,5 millioner kroner som prognose for året. Årsak til vurdert avvik skyldes unormalt høye strømpriser og innleid vikarhold grunnet høyt sykefravær. Lavere utlønning til læringer (heving av kontrakt) bidrar til å redusere avviket.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Hjerterom på timeplanen fases ut som prosjekt. Verdiarbeid i barnehagen videreføres av den enkelte barnehage i henhold til rammeplan for barnehagens innhold.

Skole

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

For skoleåret 2021-2022 er resultatene på nasjonale prøver svakere enn det som var ønsket mål for 5. og 8. trinn. Det er for mange elever i prøveklasse 1. For 9. trinn var tallene bedre, og det er flere elever i høyere prøveklasser. Målene for grunnskolepoeng og trivsel er svakt bedre enn

målsetningen. Tallene for mobbing viser at vi ikke når null-visjon, men tallene har beveget seg i riktig retning.

Når det gjelder høstens nasjonale prøver og andre undersøkelser vil ikke resultatet være klart før i overgangen 2022 til 2023, og må rapporteres på våren 2023.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**
Per 2. tertial har tjenesteområdet skole et vurdert merforbruk tilsvarende 3,1 millioner kroner som prognose for året. Årsak til vurdert avvik skyldes i hovedsak unormalt høye strømpriser.
- **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**
Vurderingen pr. 2. tertial er at utviklingsarbeidet for sektor blir gjennomført som planlagt for skoleåret 2022-2023.

Barnevern

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**
Det vil bli noe avvik på måloppnåelse på antall lovpålagte tilsyn i fosterhjem. Vi har også avvik på mål om at alle barn med tiltaksplan skal ha evaluering av disse innen fristen. Tiltak som er satt inn har bedret situasjonen siden 1. tertial, men når ikke måltall.
- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**
Per 2. tertial har tjenesteområdet barnevern et vurdert merforbruk tilsvarende 4,1 millioner kroner som prognose for året. 3,2 millioner kommer innenfor barneverntjenesten og skyldes innleie av advokatbistand og oppfølgingstiltak for å imøtekomme faglige krav etter lov om barneverntjenester. Dette skyldes både kompliserte saker med behov for spisskompetanse, vakante stillinger og sykefravær i perioden. Barneverntjenesten bruker store ressurser på endringsarbeid i familier, og dette medfører innkjøp av kompetanse og ressurser som ikke finnes i tjenesten. Det er i tillegg flere saker der det har vært krav om sakkyndige utredninger og spesialiserte tiltak som er kostnadskrevenne. Det har også vært flere fosterhjems plasseringer. Barn i fosterhjem har ofte behov for spesialiserte hjelpetiltak i tillegg til endret bosituasjon.

I tillegg har det fra Utdanning vært behov for å sette inn ekstra tiltak overfor enslig minoritetsungdommer tilsvarende 0,8 millioner kroner.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**
Det er fremdeles avvik på planlegging og utarbeidelse av spesialiserte hjelpetiltak som kommunen overtar fra staten som følge av barnevernreformen. For å kunne utvikle spesialiserte hjelpetiltak trengs det bedre og mer samordnet samarbeid med øvrige sektorer i kommunen. Det er allikevel igangsatt et samarbeid i forhold til BTI-modellen (bedre tidlig innsats) og iverksatt tverrfaglig kontaktmøte mellom barnehager, forebyggende enhet, barnevern og PPT.

Helse - forebygging og behandling

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**
Grunnet omdisponering av ressurser til flyktningsarbeid i tillegg til høyt sykefravær har det ikke blitt gjennomført målrettet brukerundersøkelser som viser effekt av igangsatte tiltak.
- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**
Per 2. tertial har tjenesteområdet helse et vurdert merforbruk tilsvarende 6,9 millioner kroner som prognose for året. Unormalt høye strømpriser utgjør 4,1 millioner kroner av avviket. 3,2

millioner kroner skyldes i hovedsak fastlegesituasjonen (avtaleleger) og behov for å leie lokaler og leie inn vikarleger over en lengre periode. Det er også ekstra lønnsutgifter til vikar for sykehjemslege. I tillegg er det et avvik på område private fysioterapeuter med økte satser på driftstilskudd fra 1. januar i tillegg til ordinær årlig økning.

Planlagt utviklingsarbeid for 2022.

Det er noe avvik på utviklingsoppgaver innen helsestasjon og skolehelsetjenesten grunnet pandemi og flyktningsituasjonen. Det arbeides videre for å finne systematiske metoder for samarbeid på tvers av sektorer for tjenester til barn og unge.

Utvikle aktiviteter tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne blir begrenset av at lokalene ikke er universal utformet, og det er ikke nok areal for flere brukere og ansatte.

Pleie og omsorg

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Antall plasser i skjermet enhet for pasienter med demens: 39 plasser.

4 plasser er midlertidig stengt for å sikre behov for skjerming av pasienter.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet pleie og omsorg et vurdert merforbruk tilsvarende 5,6 millioner kroner som prognose for året. Årsaken til vurdert avvik skyldes i hovedsak unormalt høye strømpriser samt innleid vikarrendhold på grunn av høyt sykefravær.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Mye av planlagt utviklingsarbeid har gjennom pandemien blitt utsatt eller forsinket. Situasjonen har mot slutten av 2. tertial i stor grad normalisert seg, og det er større kapasitet til å jobbe med utviklingsarbeid. Mye utviklingsarbeid går over flere år.

Sosial tjenestebistand

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Vi når ikke målet for antall gjeldsrådgivningsaker og andel som har medført avtale. Dette skyldes noe redusert kapasitet i påvente av oppstart av ny medarbeider.

En liten nedgang fra 1. til 2. tertial når det gjelder andel digitale søknader, økonomisk sosialhjelp. Vi sliter med å nå dette måltallet. Noe av nedgangen kan skyldes at veileder har opprettet mange søknader på vegne av Ukrainske flyktninger de siste månedene.

Andel av de som følges opp av ruskonsulent i NAV skal være i behandling; mål 50% - resultat 77%.

Målet om å bruke minimum 170 kr/m² til vedlikehold av boliger per år nås ikke som følge av for lite vedlikeholdsbudsjett, noe som innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial er det for tjenesteområdet sosial-tjenestebistand et vurdert merforbruk tilsvarende 1,4 millioner kroner som prognose for året, som skyldes unormalt høye strømpriser samt underbudsjettet felleskostnader til boligsameie.

Det er i henhold til utredning for mottak av flyktninger fra Ukraina, ansatt to veiledere for å sikre oppfølging, saksbehandling og utbetaling av stønad til flyktningene i NAV. Kostnad i 2022 er beregnet til 0,7 millioner kroner (2. halvår).

Eiendomsstaben har hatt merkostnader knyttet til tomgangsleie av boliger til flyktninger fra Ukraina i størrelsesorden 135.660 kroner, som er forutsatt finansiert av integreringstilskuddet.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Oppstart FACT (Flexible Assertive Community Treatment) team ble forsinket og startet først opp i august i år. Dette forsinket tidspunkt for når teamet er i full drift.

Målet om å øke antall tilrettelagte arbeidsplasser, slik at kommunen er i stand til å møte framtidige behov er ikke mulig ved Askeladden tekstilverksted grunnet plassmangel i de lokalene de er i dag. Vi ønsker å arbeide for å samle aktiviteten for økt ressursutnyttelse og samhandling.

Det planlagte utviklingsarbeidet for å prioritere utadrettet virksomhet og besøk i videregående skoler for å forebygge utvikling av rusmisbruk blant ungdom: kommunens rustjeneste samles i en felles tjeneste i rus/psykisk helse fra 01.10.22. I dette arbeidet blir forebyggende rusarbeid ivaretatt.

Sosial – økonomisk bistand

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Brukere er blitt henvist til aktivitetssplikten, men det er ikke noen som er blitt avsluttet i denne perioden og derfor er det ingen måling på resultater for aktivitetssplikten 2.tertial. Andel av deltagerne i KVP via NAV som skal være i arbeidsrettede tiltak; mål 80% - resultat 96%.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Prognosen viser merforbruk på 3 millioner kroner for 2022. Dette er knyttet til introduksjonsordningen for flyktninger og må ses sammen med integreringstilskudd som kommunen mottar, og bortfall av inntektsberegning av barnetrygd for sosialhjelpsmottakere: Herunder medregnet økt bosetting av flyktninger (Ukraina) som vil medføre ett høyere estimert forbruk av økonomisk sosialhjelp, tilsvarende 2,5 millioner kroner mer enn opprinnelig budsjettert for 2022. Videre er det vedtatt at barnetrygden ikke skal inntektsberegnes i vurdering av økonomisk sosialhjelp med virkning fra 1. september 2022. Elverum kommune er tilført 0,7 millioner kroner som kompensasjon for dette i revidert nasjonalbudsjett. Vi beregner at dette ikke er tilstrekkelig for å dekke de utgifter vi mener lovendringen vil medføre, og kommunene må dekke differansen med om lag 0,5 millioner kroner.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Den gode trenden i arbeidet med å avklare langtidsmottagere av sosialhjelp mot arbeid eller statlige ytelser fortsetter i 2022 med svært gode resultater:

I årets første 8 måneder har 34 personer avsluttet oppfølgingen med følgende resultater:

- 7 har gått til fullt arbeid.
- 3 er tilbake på sosialhjelp.
- 24 er avklart for statlige ytelser.

Dette gir besparelse på sosialhjelpsbudsjettet, hittil i år estimert årlig virkning: 3,95 millioner kroner.

Kultur og religiøse formål

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

En rekke mål i målekortet nås ikke som følge av ettervirkninger av korona, jfr. redusert besøk i kulturhus, bibliotek og svømmehall.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet kultur et vurdert merforbruk tilsvarende 4,0 millioner kroner som prognose for året. Årsak til vurdert avvik skyldes i hovedsak unormalt høye strømpriser og innleid renhold på grunn av høyt sykefravær og behov for renhold kveld og helg (2,8 millioner kroner). 1,1 millioner kroner summerer seg fra tapte billett- og utleieinntekter fra kino/kulturhus og idrettshaller.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført med unntak av at kulturplanarbeidet ikke er iverksatt grunnet manglende kapasitet.

Teknisk forvaltning

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Ingen kjente avvik av betydning per 2. tertial, målene for året forventes nådd.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial er det for tjenesteområdet teknisk forvaltning et lite merforbruk på 0,15 millioner kroner.

- **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Gitt dagens kapasitet må vi redusere ambisjonsnivået på utviklingsoppgaver, både framdriftsmessig og kvantitativt. Følgende oppstartes ikke i 2022 på grunn av manglende ressurser å sette på oppgaven:

- Arbeidet med «Parkmessigutvikling av Galgebergparken» (verbalpunkt 8 i kommunestyrets vedtak på Handlings- og økonomiplan 2022-2025).

Følgende fullføres ikke i 2022 på grunn av manglende kapasitet:

- Innarbeide klimatilpasning i retningslinjer, kvalitetssystem etc. for relevante fagområder/funksjoner.
- Utarbeide og få vedtatt strategi for tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter plan- og bygningsloven § 25-1.
- Starte arbeidet med å utarbeide strategier og tiltak for gode klimaløsninger i private- og kommunale arealplanforslag i samsvar med PBL §3-1.g), jf. §1-1.

Teknisk drift

- **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Ingen kjente avvik av betydning per 2. tertial, målene for året forventes nådd.

- **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial har tjenesteområdet teknisk drift et vurdert merforbruk tilsvarende ca 3,8 millioner kroner som prognose for året. Avviket skyldes i all hovedsak usædvanlig høye strømpriser (økte

strømkostnader på vann- og avløpsområdet medtatt) og økt brukerbetaling til alarmsentral brann Innlandet (ca 0,5 mill kr). Dessuten tilkommer utgift til regulering av leiekostnader som det ikke er prisjustert for i budsjettet.

Ladeavgiftene på offentlig parkeringsplass er i utgangspunktet selvkostbasert, inkl. 10 % påslag til dekning av driftsutgifter, vedlikehold og lignende. Med bakgrunn i de sterkt økte strømpriser hittil i år anbefaler kommunedirektøren en oppskrivning av prisene for ladeavgift på offentlige parkeringsplasser fra kr 8,- pr. time til kr. 15,-. En slik økning vil reflektere en strømkostnad på ca kr 3,50/kWh i et selvkostperspektiv. Kommunen bærer i dag en kostnad på ca kr 7,- pr ladetime gjennomsvurdert. Endringen gjøres i gebyrregulativ 2022: Vei, park, anlegg underpunkt 3.1. Kommunedirektøren vil gjøre en ny vurdering av prisen i forbindelse med utarbeiding av forslag til gebyrregulativ 2023.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Gitt dagens kapasitet må vi redusere ambisjonsnivået på utviklingsoppgaver, både framdriftsmessig og kvantitativt. Følgende fullføres ikke 2022 på grunn av manglende kapasitet:

- Videreutvikle rutiner, prosedyrer, datafangst og tiltak relatert til trafiksikkerhetsarbeid i tråd med føringer gitt i strategisk plan: «Trafiksikkerhet i Elverum – 2021 – 2025».

Næringsutvikling

▪ **Mål for tjenesteproduksjonen – målekortet for 2022.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at målene for tjenesteområdet for 2022 vil nås. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til de indikatorene som gjelder indeksene for næringsattraktivitet og bostedsattraktivitet, samt nærings-NM, kommune-NM og kommunebarometeret, da dette er indekser som dannes av en rekke enkeltindikatorer og som først vil foreligge etter årsslutt.

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial er det for tjenesteområdet næringsutvikling ingen avvik å melde som prognose for året.

▪ **Planlagt utviklingsarbeid for 2022.**

Ingen avvik meldes per 2. tertial – vurderingen er at planlagt utviklingsarbeid vil bli gjennomført.

Fellesfunksjoner

▪ **Budsjettramme/økonomisk ramme for tjenesteområdet for 2022.**

Per 2. tertial er det for tjenesteområdet fellesfunksjoner meldt om til sammen 6,9 millioner i merforbruk grunnet prissituasjonen på strøm. Dette er innenfor vann og avløp, og vil sammen med økte renteugifter påføre selvkostregnskapet vesentlig merutgifter. Selvkostfondene vil ikke dekke disse merutgiftene, og store deler av merutgiftene vil bidra til å svekke kommunens netto driftsresultat i 2022. En merinntekt fra leietaker knyttet til avregning av driftskostnader for 2021 reduserer avviket med 0,4 millioner kroner.

Oppsummert prognose for 2022

Kommunestyret har vedtatt budsjettrammer på tjenesteområder. Kommunedirektøren har fullmakt til å justere budsjettet mellom tjenesteområder for kurante rutinemessige endring som for eksempel lønnsoppgjør eller andre mindre og ikke prinsipielle endringer.

Nedenfor er en samlet oversikt på alle tjenesteområder (beløp i hele tusen). Koronarelaterte merutgifter (avvik) er ikke med i avvikene i tabellen nedenfor. Merforbruk angis med negativt fortegn.

Bevilgning drift - netto (§ 5-4.2)	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Vurdert avvik	Avvik pga korona	Avvik pga strøm	Avvik ordinær drift	Avvik i %
Politisk styring	10 453	10 513	0			0	0,00 %
Administrasjon	85 667	90 638	-1 336		-2 350	1 014	1,12 %
Barnehage	175 113	174 877	-450		-500	50	0,03 %
Skole	295 590	314 173	-3 120		-2 700	-420	-0,13 %
Barnevern	52 850	57 930	-4 145		-150	-3 995	-6,90 %
Helse	79 860	85 132	-7 109	-200	-4 100	-2 809	-3,30 %
Pleie og omsorg	418 934	438 435	-5 632		-4 800	-832	-0,19 %
Sosial - tjenestebistand	10 084	11 181	-1 996		-750	-1 246	-11,14 %
Sosial - økonomisk bistand	48 414	49 143	-7 131			-7 131	-14,51 %
Kultur- og religiøse formål	46 061	50 255	-4 023	-750	-2 000	-1 273	10,90 %
Teknisk forvaltning	7 144	8 274	-150			-150	-1,81 %
Teknisk drift	16 933	21 449	-3 745		-2 050	-1 695	-7,90 %
Næringsutvikling	4 770	5 043	0			0	0,00 %
Fellesfunksjoner	39 871	474	-6 550		-6 900	350	73,84 %
Total	1 291 744	1 317 517	-45 387	-950	-26 300	-18 137	-1,38 %

Tabell: Bevilgning drift - netto (§ 5-4.2) med vurdert avvik for tjenesteområdene i 1 000 kroner.

* Avvik i ordinær drift, som må dekkes inn med korrigerende tiltak

** = Avvik over 2 % har rødt lys, avvik mellom 1 – 2 % har gult lys og avvik mindre enn 1 % har grønt lys.

Kommentar:

I tabellen over er det et negativt avvik på 45,4 millioner kroner. Årsakene til avviket er kommentert på de forskjellige tjenesteområdene. Høye energipriser utgjør 26,3 millioner kroner. Avvik eksklusiv korona og strøm utgjør 18,1 millioner kroner.

I forvaltningsrevisjonsrapporten for budsjett og økonomistyring, som ble behandlet i kommunestyremøte 28. april, er det en anbefaling om at kommunen bør sørge for at rapporterte avvik etterfølges av korrigerende tiltak fra og med første tertialrapportering i 2022. Avvik i 1. tertialrapport ble dekket inn, med unntak av koronarelaterte avvik. Netto driftsresultat før 2. tertialrapport er på 15,7 millioner kroner. I 1. tertialrapport ble det opplyst om stor usikkerhet knyttet til dekning av koronarelaterte merutgifter, lønnsoppgjør og prisstigning (deflator). Avvikene i ordinær drift kan delvis dekkes inn i denne rapporten, men ikke avvik i forhold til strøm og koronarelaterte forhold. Det gjenstår fortsatt noe arbeid med å beregne effekten av årets lønnsoppgjør. Det meldes ikke inn korrigerende tiltak for å dekke inn avvik utover ordinær drift, dvs strøm og koronarelaterte forhold. Dersom sentrale myndigheter ikke kommer med tiltak for å kompensere kommunesektorens merutgifter vil Elverum kommune gå med et svært stort underskudd i 2022. Anslag på underskudd vil være 60 millioner kroner +/- 5 millioner kroner. Underskuddet må dekkes inn med bruk av disposisjonsfond og kommende års budsjetter. Kommunens disposisjonsfond ved inngangen av året var på 46,3 millioner kroner.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å vedta endringer i budsjettskjema bevilgning drift – netto (§ 5-4.2) i samsvar med kolonnen for avvik ordinær drift i tabellen over.

I tillegg tilrår kommunedirektøren kommunestyret om å vedta endringer i budsjettskjema bevilgningsoversikt – drift (§ 5-4.1). Endringene gjelder økning i integreringstilskudd, økning i sum bevilgninger drift – netto og finansinntekter/-utgifter. I tillegg setter *ny forskrift for budsjett- og*

regnskap krav om å vise brutto bruk av fond og brutto avsetning til fond, og ikke nettobeløp som tidligere. To linjer er byttet ut med fire.

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1) (beløp i 1000 kr)	Opprinnelig budsjett 2022	Revidert budsjett 2022	Endringer i denne rapporten	Nytt revidert budsjett 2022
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-694 789	-682 916		-682 916
Inntekts- og formuesskatt	-596 245	-645 833		-645 833
Eiendomsskatt	-89 835	-89 838		-89 838
Andre generelle driftsinntekter	-26 081	-26 081	-16 400	-42 481
Sum generelle driftsinntekter	-1 406 950	-1 444 667	-16 400	-1 461 067
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	1 291 744	1 317 117	18 137	1 335 254
Avskrivninger	121 900	121 900		121 900
Sum netto driftsutgifter	1 413 644	1 439 017	18 137	1 457 154
Brutto driftsresultat	6 694	-5 650	1 737	-3 913
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-12 850	-17 349	-1 000	-18 349
Utbytter	-13 000	-13 000		-13 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler				
Renteutgifter	51 583	56 083	3 860	59 943
Avdrag på lån	86 118	86 118		86 118
Netto finansutgifter	111 851	111 852	2 860	114 712
Motpost avskrivninger	-121 900	-121 900		-121 900
Netto driftsresultat	-3 355	-15 698	4 597	-11 101
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	4 249	4 708		4 708
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-17	166	-166	-
Avsetninger til bundne driftsfond	-	-	6 709	6 709
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-6 543	-6 543
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-877	10 824	-10 824	-
Avsetninger til disposisjonsfond	-	-	22 366	22 366
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-16 139	-16 139
Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 355	15 698	-4 597	11 101

Tabell: Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1).

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å foreta budsjettjusteringer av de avvikene som er meldt inn i ordinær drift – se tabell over «Bevilgning drift - netto (§ 5-4.2)», samt endringer i skjemaet for «Bevilgningsoversikt – Drift (§ 5-4.1).

Budsjettert netto driftsresultat etter justeringer er 11,1millioner kroner. Dersom sentrale myndigheter ikke kommer med tiltak for å kompensere kommunenes merutgifter vil Elverum kommune gå med et stort underskudd i 2022, anslagsvis 55 – 65 millioner kroner.

Investeringsprosjekter - status

I tabellen nedenfor vises pågående investeringsprosjekter per utgangen av 2. tertial 2022. Kommentarene gir forklaringer til tallene.

Prosjekt	Prosjekt(T)	Revidert budsjett	Regnskap per 31.08.2022	Estimert totalforbruk for 2022	Kommentar til avvik mot budsjett
14418001	12 boenheter for unge med nedsatt funksjonsnivå (Vestad Omsorgsboliger)	42 500	401	8 000	Anbudsfrist 15/9. Kostnader i 2022 gjelder prosjektutviklingskostnader og tilbakekjøp av tomt fra Ydalirtunet AS.
14450000	Boliger til vanskeligstilte	11 743	235	500	Forsinket planvedtak. Reguleringsplanen er nå vedtatt. Det jobbes med konkurransegrunnlaget for å kontrahere entreprenør.
18000022	Kjøp av kommunale boliger 2022	10 500	3 336	7 000	Forventes å anskaffe ytterligere en bolig, dog avhengig av hva som blir tilgjengelig i markedet.
40600022	IT investeringer 2022	2 850	1 117	2150	Forventer noe mindreforbruk – skyldes lengre levetid enn forventet på sentralt IKT-utstyr
40700022	IT investeringer 2022 - velferdsteknologi	2 365	1	1 500	Kostnader kommer primært mot slutten av 2022. Forventer noe mindreforbruk dette året, og planlagte/påbegynte aktiviteter ferdigstilles i 2023
40700100	IT investering 2022 Digi Helsestasjon/VSA/DP	0	173	173	Finansieres ved overføring fra driftsbudsjettet
40800022	Oppgradering av HR/Personalsystem (GAT og Unit4 ERP)	1 000	257	257	Vil ikke påløpe utgifter i 2022.
62120008	IKT i skole 2022	3 150	548	3 150	
62207000	Utbygging og ombygging EUS	15 956	443	4 000	Administrasjon av anbudstildeling nybygg, samt byggestart rehabilitering/ombygging i egenregi høst 2022. Byggestart tilbygg jan 2023.
66311000	Oppgradering Elverum kapell	10 278	238	2 238	Forsinket oppstart av byggearbeid på grunn av dispensasjonssøknad. Søknaden er fortsatt under behandling i kommunen.
74205006	Deconx - smittevern maskin	850	0	300	Det anskaffes mindre smittevernsmaskiner da det anses mer hensiktsmessig i driften.
74205008	Virksomhetssystem sentralkjøkken	375	0	375	Prosjektet er forsinket. Konkurransen er lyst ut, men ikke avgjort pr medio september.
74205009	Utskifting signalanlegg Sætre og Jotunhaugen	2 350	0	2 350	Prosjektet er igangsatt for Jotunhaugen. Leverandør jobber med fremdriftsplan. Mangler pristilbud på elektriker arbeid. Medio september er det ikke bokført utgifter på prosjektet.
74205011	Kombidampovn ved sentralkjøkkenet	250	0	250	Dampovnen er nå levert og montert.
74208100	Ettermontering av sprinkleranlegg Søndre Nyborg	6 378	154	6 378	Ferdigstilles innen utgangen av 2022.
74208200	Tiltak for å hindre plastholdig granulat utenfor fotballbaner	1 500	19	20	Kontraktssinngåelse høsten 2022. Ferdigstilles våren 2023.
74406100	Personalbase Sandmoen	4 144	1 102	5 000	Økning skyldes stor prisstigning. I tillegg er det ikke budsjettet for inventar i tilbygget og møbler til 4 nye arbeidsplasser.
90100022	Kjøp av biler - jevn utskifting 2022	7 370	4 103	5 500	Noe mindre innkjøp bl.a. grunnet leveransesituasjonen.
90110022	Maskiner (teknikk og miljø)	400	115	490	Merforbruk på grunn av innkjøp av kantklipper. Finansieres ved overføring fra driftsbudsjettet.

Prosjekt	Prosjekt(T)	Revidert budsjett	Regnskap per 31.08.2022	Estimert totalforbruk for 2022	Kommentar til avvik mot budsjett
90329310	Driftsmaskiner eiendom	200	200	200	Avsluttet.
90411011	Smestadtoppen	0	3 588	3 588	Uforutsett økt omfang på utbyggingsavtale, utgiftene dekkes av utbygger. Avsluttet
90441022	Gatelysinvesteringer	5 780	3 493	5951	Avvik kr. 171.000,- se kommentar nedenfor.
90464000	Utbygging Grindalsmoen vest	0	3 022	3 022	Uforutsett økt omfang på utbyggingsavtale, utgiftene dekkes av utbygger. Avsluttet.
92180007	Digitalisering av vegelementer	26	26	150	Mer arbeidskrevende enn forutsatt Dekkes av Covid 19 midler.
92180008	Innregulering av 3 stk G/S vegeplans samlevegger sentrumsnært	925	991	1400	Langt mer arbeidskrevende enn forutsatt. Dekkes av Covid 19 midler
92800122	Eiendomsinngrep 2022	200	13	100	Forventet mindreforbruk
95118110	GPS mottaker Geodata 2022	350	357	357	KS 053/22. Avsluttet.
95180022	Hovedplan VA - alle anlegg	25 000	16 958	25 000	Arbeidet går ihht plan
95204022	Gate, veg og park	12 494	7 313	12 494	Arbeidet går ihht plan
95205022	Rehabilitering av bruer	349	173	349	Arbeidet går ihht plan
99010000	Egenkapitalinnskudd EKP	2 239	2 521	2521	Er innbetalt
99010001	Egenkapitalinnskudd KLP	2 010	2 046	2046	Er innbetalt
	SUM	173 532	52 963		
89999998	Salg av eiendom		-310	-4 300	Netto salgsinntekt (etter dok. avg.). Solgt to boliger med en samlet inntekt på cirka 3 mill.kr, hvor oppgjøret ikke foreligger ennå. Ligger ytterligere en bolig ute til salgs.

Tabell 1: Investeringsprosjekter i Elverum kommune – status per 2. tertial 2022.

Som det framgår av tabellen over vil flere prosjekter ikke bruke bevilgete midler i løpet av året, se kommentarene. Personalbase Sandmoen har behov for ytterligere bevilgning som følge av stor prisstigning og manglende budsjett til inventar.

I 1. tertial ble det budsjettjustert kr 780.000 til gatelysinvesteringer som var ubrukte midler fra 2021. Imidlertid ble ikke merverdiavgift hensyntatt ved justeringen. Dette korrigeres ved at kr 171.000 tilføres gatelys.

Bevilgningsoversikt - Investering 2022	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Endringer i denne rapporten	Nytt revidert budsjett
(beløp i 1000 kr)				
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler 1)	147 393	167 925	-74 250	93 675
Tilskudd til andres investeringer				
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper 2)	4 249	4 249	318	4 567
Utlån av egne midler				
Avdrag på lån				
Sum investeringsutgifter	151 642	172 174	-73 932	98 242
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift 3)	-19 990	-23 881	13 676	-10 205
Tilskudd fra andre			-6 610	-6 610
Salg av varige driftsmidler 4)	-1 835	-1 835	-4 300	-6 135

Bevilgningsoversikt - Investering 2022	Opprinnelig budsjett	Revidert budsjett	Endringer i denne rapporten	Nytt revidert budsjett
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån 5)	-125 568	-141 097	71 695	-69 402
Sum investeringsinntekter	-147 393	-166 813	74 461	-92 352
Videreutlån				
Videreutlån	85 000	85 000		85 000
Bruk av lån til videreutlån	-85 000	-85 000		-85 000
Avdrag på lån til videreutlån	30 109	30 109		30 109
Mottatte avdrag på videreutlån	-30 109	-30 109		-30 109
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
Overføring fra drift og netto avsetninger				
Overføring fra drift 6)	-4 249	-4 601	-529	-5 130
Avsetninger til bundet investeringsfond				
Bruk av bundet investeringsfond		-760		-760
Bruk av ubundet investeringsfond				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-4 249	-5 361	-529	-5 890
Fremført til inndecking i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt - investering etter foreslåtte budsjettendringer.

Merknader:

- 1) Investeringsoversikten per prosjekt viser estimert forbruk på de ulike prosjektene ut året. Det anslås en reduksjon i investeringer på til sammen kr 73,75 millioner kroner, se prosjekt kommentarene.
- 2) Egenkapitalinnskuddet til pensjonskassene ble noe høyere enn anslått i fjor høst. Dette dekkes fra disposisjonsfond.
- 3) Kommunen får kompensert betalt merverdiavgift. Reduserte investeringer gir redusert mva kompensasjon.
- 4) Anslått salgssinntekt fra boliger, se kommentarene.
- 5) Reduksjon i investeringer ut året reduserer årets låneopptak.
- 6) Overføring fra drift dekker bruk fra disposisjonsfond til egenkapitalinnskudd, inndecking av IT investering helsestasjonen samt maskiner på teknikk og miljø.

Kommunedirektøren tilrår kommunestyret å foreta budsjettjusteringer for investeringer som vist i tabellene over. Oversikten er også i samsvar med ny forskriften for budsjett- og regnskap. Bruk av og avsetning til fond vises brutto og ikke netto.

Kommunestyrets vedtatte låneopptak for 2022 endres til kr 70 000 000 – syttimillionerkroner – for finansiering av årets investeringer.